

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an ————— 20 coroane.
Pe jumătate de an ——— 10 coroane.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 208.

Ocaziunea Anului nou P. S.
Sa părintele nostru Episcop die-
cezan IOAN I. PAPP a trimis
Majestății Sale Regelui următoarea
telegramă omagială:

**Majestății Sale Ferdinand I.
Regelu tuturor Românilor,
București.**

Ajunși să prăznuim și noi acest nou
an civil la sânul patriei mame, profundul
sentiment de recunoștință indreaptă ochii
Bunimii și cugetul minții noastre către
Majestatea Voastră cu rugămintea umi-
lită, ca, pe lângă asigurarea devotamen-
tului nostru de credință neclătită și de
supunere omagială să Vă îndurați prea-
grațios a ne permite să Vă urmărim din
adâncul sufletelor noastre an nou fericit
și îndelungată viață tnicită, spre a realiza
pe toată linia idealul, ce Vă preocupă.

Trăiască Majestatea Voastră!

Trăiască dinastia română, în veci în
fruntea României-Mari.

IOAN I. PAPP,

Episcopul ort. român al Aradului, locșitor
de mitropolit, atât în numele său cât și al
întregului cler și popor ort. român din
părțile de dincoace de Carpați.

Majestatea Sa a binevoit a răs-
punde prin următoarea telegramă.

București—Cotroceni 16/1 1920.

Cu vie mulțumire am primit urările
ce-mi aduceți din partea clerului ortodox
din părțile de dincolo de Carpați, din
partea mea Vă urez la toți un an fericit.
binecuvântat de domnul cu belșug și cu
bine.

FERDINAND.

**Solidaritatea internațională poate
singură salva Europa.**

Popoarele Europei sunt în pragul
desnădejdei: entuziasmul victoriei a lăsat
loc pretutindeni unei cumplite deziluziuni,
pe care incapacitatea conducătorilor și
ignoranța masselor o fac zilnic mai adâncă
și mai greu de vindecat. Bunul simț
popular vedea în sfârșitul războiului posi-
bilitatea unei refaceri morale și materiale,

care să reînceapă era de prosperitate
dinainte de 1914. Conflictul european s'a
sfârșit însă fără să se sfârșească. Vicle-
șugul nerod al politicianilor improvizați
diplomați, a făcut din cea mai frumoasă
izbândă militară, originea unui haos, în care
nimeni azi nu se mai poate călăuzi. Și
am ajuns, un an după armistițiul lui Foch,
să ne întrebăm când va începe războiul
din nou.

Spărtura dintre Aliați se arată din ce
în ce mai adâncă, aducând cu sine o
slăbiciune revoltătoare față de foștii duș-
mani: Nemți, Unguri sau Bulgari. Tratatul
dela Versailles, așa de aspru în formă, e
aproape inocent în fond, și învingătorii de
eri se întreabă dacă învinșii vor avea po-
sibilitatea să-l execute. Popoarele care au
suferit mai mult în lupta pentru libertate:
Franța, Italia, România, — se văd pără-
site în cea mai grea situație economică
și financiară, la capătul căreia le așteaptă
falimentul și anarhia. Nu există pe tot
continentul o singură voință hotărâtă, —
afară poate de cea dela Moscova. Slăbi-
ciunea sau nepăsarea țin locul oricărui
program de reforme.

Unde e frumoasa solidaritate a Ali-
aților, pe care am admirat-o până la 11
Noembrie 1918? De ce a dispărut oare
cu ultima lovitură de tun?

„Uniunea sacră”, așa de proslăvită
în gazete, a dispărut — între partide ca
și între țări — îndată ce primejdia comună
a încetat. Căci ea nu era bazată pe un
miracol întâmplat într-o noapte, ci numai
pe frica de batalioanele lui Ludendorff.

Când s'a pus problema împărțirii
câștigurilor și a reparării pierderilor, ego-
ismul a reluat locul ce-i fusese pentru un
moment uzurpat. Recursele fiind limitate,
fiecare s'a repezit să se servească mai
întâiu. Povestea e veche, și miră doar pe
naivi. Care om cu bun simț și-a putut
închipui vreodată că leul va lua partea
cea mai mică? Și cine a îndrăznit să
creadă că, în societatea omenească, drep-
tatea va învinge interesul?

Deviza a fost: *fiecare pentru el*. Și
naționalismul s'a deslănțuit pretutindeni,
în forma-i cea mai strâmtă și mai puțin
simpatcă.

Realitatea e însă pe cale să se răs-
bune de sărmanele patimi omenești. E
cineva care să nu vadă că Europa va
pieri, dacă fiecare țară nu va pricepe că
numai practicarea unei cât mai largi soli-
darități poate repara cu încetul urmările a
cinci ani de nebunie?

Noua atitudine morală, politică și
economică, trebuie să fie bazată pe ideea
că, acum mai mult decât oricând, *interesul
tuturor e interesul fiecăruia*, că individul
nu poate trăi dacă societatea piere, că un
Stat nu poate exista când celelalte mor.

Trebuie ca toate contestațiile politice
sau teritoriale să fie rezolvate cât mai
curând, prin înțelepciunea ambelor părți
interesate. Ce rost are gâlceava pentru un
oraș sau o provincie, când toată țara ame-
nință să piară în mizerie și desnădejde?
Oare un an pierdut pentru muncă serioasă
și productivă, care ar înlătura perspectiva
foametei sau a răscoalei, nu face mai
mult bine patriei decât o discuție intransi-
gentă, fie chiar pornită din cel mai frumos
naționalism?

Trebuie de asemenea ca egoismul
economic să facă loc unei conlucrări
financiare și comerciale, unei politici de
colaborare industrială, unui ajutor reciproc
leal și eficace. Să se renunțe cât mai
curând la hamera că un popor are vreun
folos trăind izolat economiceste de cele-
lalte, sau abuzând de împrejurarea că po-
sedă anume produse ce lipsesc aiurea.
Ce bine ar simți America să doarmă pe
un sac de aur, sau România să lanče-
zească pe un sac de grâu?

Concepția aceasta de solidaritate in-
ternațională, ce pare atât de firească, în-
cepe să-și facă, încetul cu încetul, loc în
Occident. Guvernânții de pretutindeni, cari
adesea nu sunt mai luminați decât profanii
pe cari vor să-i conducă, sunt datori s'o
priceapă cât mai curând.

Spre a împiedica dezastrul omearii,
popoarele Europei trebuie să-și dea mâna
în mod leal. De acest ajutor reciproc,
dreptatea cere ca națiunile mici din Ră-
sărit să profite printre cele dintâiu.

I. E.

S. Serbescu.

Din minunile universului.

— Lumi loculte. —

Nu e mult, decând se credea, că nenomă-
ratele stele, cari împodobesc firmamentul, sunt
niște puncte matematice menite a delecta ochii
și privirile muritorilor. Cu progresele științelor
exacte și mai ales ale astronomiei părțile acestea
s'au spulberat pentru totdeauna. S'au făcut o
mulțime de descoperiri și astăzi se știe, că lică-
ririle acelea misterioase sunt sori imenși, așezați
de noi la distanțe în fața cărora chiar și fantazia
cea mai bogată rămâne mută. Puține dintre des-
coperirile acestea însă au făcut atâta zarvă în
lume și îndeosebi în cercurile învățaților, ca des-
chiderea discuției, că pe lângă umilul nostru glob

ar putea fi locuite și alte astre de ființe inteligente. La început problema nu a fost luată în serios și mulți învățați și astronomi se simțeau îndatorați să o atace și să o lăse în bătaie de joc. Primii, cari s'au ocupat de această chestie din punct de vedere științific au fost R. Proctor în Anglia și C. Flammarion în Franța.

Până astăzi însă nu avem probe absolut sigure, că există viață pe cutare sau cutare astru; totuși a sustine, că între miliardele de corpuri, cari populează universul singur pământul se bucură de privilegiul vieții înseamnă a apăra o teză falsă din punct de vedere științific și filozofic. Nu se poate ca înaintul acesta să fie făcut de dragul omului, ca acesta să fie modelul perfecțiunii în univers. *Herschel* a spus-o de mult: „Astronomia trebuie să ne lămurească, să ne convingă, că nu omul pământesc e singura creație a Atoarnicului și că pământul nu e unica locuință a ființelor vi țătoare și raționale” (G. Todica: Zări din univers). Creațiunea e cu mult mai variată și în variațiune, ca în toate, nu cunoaște margini.

Trei par a fi în genere condițiile principale de viață pentru ființele organice. Iată o rigiditate oarecare a corpului respectiv și în legătură cu aceasta o temperatură potrivită. Din acest punct de vedere stelele fixe și soarele nostru, cari sunt corpuri gazoase cu temperaturi de mii de grade, nu pot fi locuite de ființe vii. Pe pământ încă au început primele faze ale vieții abia atunci, când era acoperit de o crustă solidă destul de considerabilă. O a doua condiție e prezența apei pe un corp ceresc, a vaporilor de apă, a carbonului și în fine prezența unei atmosfere, deși s'au aflat chiar pe planeta noastră microorganisme, cari trăiesc și fără oxigen, așa numitele „*aerobite*”. (C. Flammarion: Sfârșitul lumii)

Să vedem acum, cari dintre astrele pe cari le înregistrează știința, îndeplinesc cel puțin în parte aceste condiții. Mii de stele cari ornează bolta cerească și formează un câmp bogat de exploatare pentru astronomie, desigur nu; și anume din motivele indicate mai sus. Asupra unora dintre corpurile opace, cari, asemenea fluturilor de noapte, răläcesc în jurul acestor focare gigantice știința și fantaza omenescă deocamdată nu sunt îndreptățite a construi nici măcar ipoteze. Ne rămâne deci de explorat modestul nostru sistem solar, care în imensitate e echivalent cu un fir de nisip în pustul Saharei.

(Va urma)

Invitare la abonament.

Rugăm abonații noștri, onorata noastră preoșime și învătățorime, să stăruie pentru lășirea organului nostru în cercuri cât mai largi. În schimbul sprijinului material și moral, de care se cucură foaia noastră, ne vom nizu și noi, ca ziarul nostru să corespundă tuturor așteptărilor îndreptățite ale publicului cetilor. Abonamentul care face

Pe un an.....	20 cor.
Pe 1/2 an.....	10 cor.
Pe 1/4 an.....	5 cor.

se trimite prin mandat postal la Administrația tipografiei diecețane, Arad, Strada Eminescu. Numele abonentului, locuința și poșta ultimă, să fie scris corect și legibil.

Administrația.

INFORMAȚIUNI.

Boboteaza in Arad. Sărbarea Botezului Domnului din anul acesta a fost o manifestație religioasă atât de impozantă, de care n'a mai văzut Aradul. Concursul trupelor române ne-a dat posibilitatea a prăznui aceasta mare sărbătoare a bise-

riicii creștine conform obiceiului strămoșesc și cu un fast demn de înasămnătate și bucuria zilei.

Sf. Liturghie a servit-o P. S. Sa părintele nostru episcop *Ioan*, asistat de preoșimea din localitate. În cursul serviciului d-zeesc a hirotosit intru protopresbiter pe părintele Dr. T. Botș.

Sfințirea apelor s'a făcut pe malul Murășului. Procesiunea impozantă a pornit dela catedrală la orele 10 și jumătate și a parcurs străzile Lazar Vilnoș, Eminescu, bulevardul Regina Maria și pe lângă primărie a trecut la țărnuț Murășului. După sfințirea apei și aruncarea crucii în Murăș, P. S. Sa a stropit cu aghiasmă drapelele regimentelor din Arad, și trupele în cursul defilării lor admirabile și însoțită de sborul îndrăzneț alor 9 aeroplane, ce pluteau de asupra imensei mulțime de oameni, plini de admirație și entuziasm sfânt.

Arhimandriți noi. P. S. Sa părintele nostru episcop *Ioan* a binevoit a hirotosi, în cursul sf. Liturghii servită în 9/22 lun. a. e., pe P. C. L. *Roman R. Ciorogariu*, protosinacel și președinte al Consistorului eparhial din Oradea mare și *Nicolae Ivan*, protosinacel și președinte al Consistoriului din Cluj, intru arhimandriți.

Urăm I. P. C. L. mulți fericiți ani!

Hirotosie. P. S. Sa părintele nostru episcop diecețan *Ioan I. Papp* a binevoit a hirotosi intru protopresbiter onorar pe părintele Dr. Teodor *Botș*, director și profesor al Institutului teologic și al școlii normale diecețane.

Hirotosire. Candidatul *Mircea V. Nicolae*, ales de paroh în comuna Horea Aradă, din tractul Câmpenilor, a primit darul preoșiei prin punerea mâinilor P. S. Sale părintelui nostru episcop *Ioan*, la sf. Liturghie servită de P. S. Sa Duminică la 5/18 Ianuarie a. e.

Consacrarea mitropolitului din Blaj. Sfințirea nouului mitropolit din Blaj, a I. P. S. Sale *Dr. Vasilie Sncu*, a avut loc în ziua de anul nou în biserica catedrală din Blaj. A luat parte la actul solemn și A. S. R. arhiepiscopul moșnitor *Carol*. Biserica noastră a fost reprezentată prin protosinacel *Lazar Tritean* și Dr. V. Bologa.

Adunarea generală a Asociației pentru literatura română și cultura poporului român. care din cauza războiului nu s'a putut ținea din anul 1913, a avut loc în Sibiu, în zilele de 28 și 29 Decembrie 1919. A luat parte, între numeroși oaspeți, și dl. *Nicolae Iorga*, președintele ligii culturale și al Camerei. Adunarea generală s'a deschis în sala festivă a Asociației prin președintele *Andrei Bârseanu*, după care a vorbit dl. *Nicolae Iorga*, dezvoltând într-o cuvântare clasică programul cultural de azi încolo al Asociației, la realizarea căruia va trebui să muncească întreaga suflăre românească. În numele C. D. R. a salutat adunarea dl. *Valeriu Braniste*, asiguranț Asociației de sprijinul moral și material al guvernului român. Adăncă impresiune a făcut cuvântarea reprezentantului Românilor din Basarabia, dl. *Buzăgan*, care salută Asociația în numele țărănilor din Basarabia. S'au trimis telegrame omagiale M. Lor *Regelui* și *Reginei* și A. S. R. moștenitorului de tron *Carol*. După ce s'au ales comisiunile, la orele 1 d. a. a avut loc în sala cea mare dela Unicum o masă festivă în onoarea dlui Iorga, la care s'au rostit mai multe cuvântări.

Duminică după serviciul divin în catedrala ort. și în biserica gr. cat. s'a deschis ședința a II-a la orele 11. Comisia pentru cenzurarea raportului își prezintă raportul prin dl. Dr. C. Buceșan.

Se constată că, cu toate greutatele celor șase ani din urmă, averea „Asociației” s'a mărit completându-se biblioteca și muzeul. Se propune primirea rapoartelor și să exprime o adăncă mulțumire comandamentului trupelor din Transilvania, care a donat muzeului o bogată colecție de arme și minereuri.

O mare bucurie a stăruit vestea că M. S. Regele primește să fie președintele de onoare al

Asociației. După acestea raportorul propune ca dl. N. Iorga să fie ales membru de onoare va Asociației, ceea ce s'a primit cu bucurie. Ister multuște corpului VII de armată pentru forș pelul reg. 50 dela Alba Iulia din fosta armată austro-ungară, dăruit Asociației.

S'a propus întemeierea unui fond cu titlu „N. Iorga”, la care s'a și înscălit suma de 1000 Ciucor. Colecția va continua. Se va continua și a lecta A. Vlaicu.

Se mulțuște Consiliului Dirigent pentru suma 300 mii cor., din care se vor înființa biblioteca populară și se va ajuta școala Asociației.

În nouile statute se prevede ca membru ș comitetului central să fie 20 în loc de 12; taxele de membrii să se urce la 50, 250, și 5 lei.

Dl. maior Mărgăritescu propune să fie a cotiți membri și aceia, cari vor ridica case naționale la sate.

Se propune și se ia act desore fuzionarea școlii Asociației cu liceul de stat, iar de Bârseanu anunță reînființarea școlii de meș și industria casnică.

la cuvântul dl. N. Iorga, arătând ce rol, avut Liga culturală în răspândirea culturii, care trebuie întărită.

Urmează raportul comisiei de candidați fiind raportor dl. M. Voilean și alegerea următorului comitet:

Prezident: A. Bârseanu, viceprezident: *Grăș V. Sălu*, membri ordinari 20: P. Cosma, Dr. *Bălan*, Oct. Goga, Dr. V. Stan, *Iulian Maria*, Dr. I. Lupaș, gen. *Mega*, Ion F. Negru, I. Agbiceanu, Dr. D. Borcea, G. Precup, N. Fogă, Dr. Octavian Rusu, Dr. V. Bologa, Dr. Ioan Buzăgan, Dr. Iosif Blaga, general Boeriu, general Florin Dr. Ban, Dr. Dăianu; membru suplunți 10: Iosif Mota, Traian Scorobel, Gavriță Todica, Au Popescu, Dr. N. Drăgan, G. Păpunea, Dr. Preda, Ioan Vătășan, Dr. I. Bârlea, Zen. Păcliușă.

Biserica ortodoxă în Jugoslavia. Ziar otoman „Iedam” anunță că tratativele începune plenipotențiarul sârb-d. Gavrilovici și Patriarhia greacă din Constantinopol pentru încheierea unei înțelegeri în ceea ce privește modul de administrație al bisericii ortodoxe din noile teritorii ce revin regatului jugoslav, sau terminat.

Iată textul acestei înțelegeri:

1. Bisericele ortodoxe din teritoriile anexate Sârbiei, după războiul balcanic din 1913, cu și o parte din eparhia de Voden, trec sub conducerea spirituală și administrativă a sinodului și guvernului jugoslav.

2. Întreaga eparhie de Stumica, trece asemenea sub conducerea sinodului și statului sârb.

3. Toate eparhiile ortodoxe din Bosnia și Herțegovina vor face parte în viitor din biserica sârbă.

4. Patriarhia ratifică unirea bisericii musulmane negre cu cea sârbească.

5. Guvernul sârb va plăti odată pentru todeauna ca despăgubire Patriarhiei suma de un milion dinari.

6. Se lasă în sarcina guvernelor sârbe și grec regularea modului de funcționare a comunităților religioase elene din noua Sârbie, Chestiunea înființării unei patriarhii sârbe la Ipek se lasă pentru un moment în suspensie.

Repatrierea Românilor Internați în Sârbia. Guvernul sârbo-croato-sloven a dat ordin, și toți românii originari din Banat sau alte regiuni cari au fost luați prizonieri sau internați de că autoritățile sârbești, să fie îndată puși în libertate și repatriați.

Pentru înfrânarea speculei. în viitor nu se vor mai libera autorizațiuni de import-export decât persoanelor cari au dreptul a practica comerțul, având firmă înregistrată la tribunaș Autorizațiunile de import-export le liberează Ministerul de Industrie și Comerț din București sau Direcțiunea Regională din Cluj numai în urm avizului favorabil al Camerei de Comerț și Industrie și numai pentru articolele neprohibite. Pentru schimbul de mărfuri în cantități mici între localitățile învecinate cu frontiere din și în spre Jugoslavia și Ungaria, s'a înstituit o Comisiune Regională compusă din delegatul Ministerului de Industrie și Comerț, șef Vamii și delegatul Camerei de Comerț și Industrie. Această comisiune funcționează în localitatea Camerei de Comerț unde sunt a se adresa cererile timbrate.

proprietăți însemnate de mărfuri, încărcate pe vapoare, au sosit din Canada pe scama maritimă, pentru comerț la Constanța. Majoritatea marfurilor se compune din stoffe, haine gata armate, ciorapi, flanele etc. Din lipsă de materiale de decandată nu pot fi puse la dispoziția publicului.

1000 Ciurma decimează în Ucraina. În Ucraina și ea decimează cumplit. După știrile sosite, e că e vorba de ciurma pulmonară nu cea peninică, cum se credea la început. Pe toată țara biera românească cordonul sanitar a fost înțesat, ca să nu străbată această cumplită epidemie și la noi.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25.

Comandamentul Trupelor din Transilvania ordonează, că

1. Vor fi considerați ca vinovați toți cei, cari fără rea credință, prin localități, în gări, trenuri, în restaurațiuni, străzi, vor vorbi sau vor discuta în chip știri, fie adevărate, fie închipuite și vor da păreri despre operațiunile războiului sau despre situația și mișcarea trupelor, precum și cei ce vor critica și divulga date de autoritățile militare, sau orice alte măsuri cu privire la armata română.

2. Cei ce se vor face vinovați de încălcarea poruncilor de mai sus, se vor considera de judecatori militari cu închisoare și amendă până la 2 ani.

Când însă faptele de mai sus, se vor referi la spionaj sau trădare, pedepsele vor fi cu mult mai aspre, după legea de război.

PARTEA OFICIALĂ.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de învățător la școala confesională ort. rom. din comuna Odvoș (județul Arad), se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala”, cu următoarea dotațiune anuală: 1. Salar în bani dela comuna bis. 1200 cor. 2. Cămin cu 2 chilii, caină, cămară, încă și 1/2 grădină. 3. Spesele de conferință cor. 4. Scripturistica 40 coroane. 5. Curatorat dela pădurea urbarială, după dreptul legal învățătorului (circa 3 stângini) 8. Venitele comunale îndatinate. 9. Întregirea de salariu preșter și adusele și ajutoarele se vor cere dela comuna Odvoș. Dela învățătorul ales se cere să fie cănăș, capabil de a înființa și conduce cor. cu un număr de 200 cor; a instrui școlarii în cântări tenebrale; a conduce școlarii în Dumbrăvești și sărbători la sf. biserică și la alte funcțiuni liturgice.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Procopiu Givulescu m. p., protopresbiter tractual.

1-3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din Cladova, protopopiatul Radnei, să scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala”, pe lângă următorul beneficiu.

1. Locuință liberă în natură cu grădină. 2. Bani gata din repartii dela comuna biserică suma de 660 coroane. 3. Rebonificarea

dela izlaz pentru pașune 16 cor. 4. Din pădurea urbarială lemne în preț de 46 cor. 5. Arenda dela pământul învățătoresc 1/2 sesiune suma de 16 coroane 20 fileri. 6. Patru stângeni lemne de foc pentru învățător aduși în curtea școlii în preț de 130 cor. 80 fil. 7. Folosința unei pruniște în „Dâmbul Otarului” în preț de 10 cor. 8. Camăta de după capitalul în curs din vânzarea lemnului din pădurea urbarială 6 coroane. 9. Pentru cantorat preste tot 50 cor.

Să notează, că ajutorul de stat pentru întregirea salariului învățătoresc pe baza legii XVI din 1913, a fost anterior votat.

Pentru încălzitul salei de învățământ 8 metri lemne de foc în natură. Pentru curatorat 20 cor. Spese de conferință, când participă, 20 cor. Dela înmormântări până la 7 ani una coroană. Alesul are să conducă strana și să instruiască școlarii în cântările bisericesti, având a-i conduce în Dumineci și sărbători la sfa Biserica. Dintre recurenți vor fi preferiți cari vor ști să înființeze cor bisericesc.

Reflectanții la acest post sunt poștiți a-și trimite recerșele instruite regulamentar și ajustate cu atestat de apartenență, comitetului parohial gr. or. rom. din Cladova pe calea oficiului protopresbiterial gr. or. rom. din Maribadna, județul Arad, având a se prezenta sub durata termenului concursual, în sfa Biserica din Cladova spre a-și dovedi desteritatea în cântare și tipic.

Mihail Jurca m. p. președintele comitetului par. Dimitrie Dehelean m. p., notarul comitetului parohial.

În conțelegere cu: Procopiu Givulescu m. p., protopresbiterul tractual al Radnei.

1-3

Nr. 192/1919.

Pentru ocuparea postului de capelan temporal pe lângă preotul Gheorghe Aurariu din parohia de clasa a II-a Cutina, tractul Belințului, să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- 1. Jumătate din sesia parohială;
- 2. Jumătate din intravilanul parohial;
- 3. Jumătate din pașunea ce se revine după sesie și.
- 4. Jumătate din toate venitele împreunate cu postul de paroh.

Eventuala întregire dela stat ca capelan.

Reflectanții la acest post sunt poștiți a-și instrui petițiile concursuale în sensul concluziului Nr. 84/1910 al sinodului eparhial, pentru parohii de clasa a II-a și într'o Dumineca, ori într'o sărbătoare, a se prezenta în sf. biserică din Cutina, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Petițiile concursuale, adresate comitetului parohial, să trimit oficiului protopresbiterial gr. or. rom. din Belinț (Belencez, Temes megye).

Alesul va plăti dările dela pământul ce-l beneficiază și va catihiza pe elevii dela școala gr. or. rom. din Cutina fără remunerație.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Gherasim Sârbu, protopresbiter.

2-3

Nr. 461/1919.

Pentru întregirea vacantului post de preot din parohia de clasa I Dubeshti, din protopresbiteratul Belinț, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- 1. Un intravilan parohial.
- 2. O sesie parohială, după foaia catastrală parte fâneaț, parte arător.
- 3. Stolele legale.
- 4. Bir preoțesc de fiecare număr de casă 15 litere, jumătate grâu, jumătate cucuruz sfârmat, orf în caz când careva n'are bucate, plătește în bani cu prețul curent.
- 5. Întregire dela stat, pentru care însă parohia nu ia asupra sa nici un angajament.

Alesul e îndatorat a solvi toate dările după întreg beneficiul parohial și a catihiza la școala confesională din loc fără altă remunerație. Parohia fiind de clasa I, dela reflectanți se pretinde evalueație de clasa întâiu.

Reflectanții vor avea să-și așternă petițiile, ajustate cu documentele recerșite, precum și cu

atestate despre eventualul serviciu prestat, protopresbiterului tractual Gherasim Sârbu în Belinț, județul Timiș și să se prezenteze într'o Duminecă sau într'o sărbătoare în s. biserică din Dubeshti, spre a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie.

Prezentarea se va întâmplă conform §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, dovedind mai nainte protopopului tractual, că are evalueația recerșită și, dacă e din altă dieceză, că a primit înalta încuviințare a P. S. Domn Episcop diecezan de a putea reflecta la această parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Gherasim Sârbu, protopresbiter.

2-3

Ad Nr. 385/1919.

Pentru întregirea vacantului post de preot din parohia de clasa a II-a Budinț, tractul Belinț, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- 1. O sesie parohială de 30 jughăre, de pământ arător.
- 2. Un intravilan de 1/3 jughăr.
- 3. Un extravilan de 2/3 jughăr.
- 4. Stolele legale.
- 5. Întregirea dela stat, pentru care însă parohia nu ia răspunderea.

Alesul va avea să supoarte toate sarcinile publice după sesia parohială, ce o beneficiază.

Reflectanții la acest post, cari trebuie să aibă evalueația clasei, și dacă sunt din altă dieceză trebuie nainte de a concura, să se prezenteze șefului tractual, spre a-și dovedi că au această evalueație și la P. S. Domn Episcop diecezan spre a-și da înalta încuviințare, vor așterne petițiile concursuale comitetului parohial din Budinț pe calea ofic. ppresb. rom. ort. din Belinț, județul Timiș, apoi se vor prezenta într'o Duminecă ori într'o sărbătoare în s. biserică, spre a-și arăta îndemânătatea în cântare, tipic și oratorie, eventual și în celebrare.

Alesul va avea să catehizeze, fără altă remunerație, elevii români ortodoksi dela școala noastră din Budinț.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Gherasim Sârbu, protopresbiter.

2-3

Pentru deplinirea stațiunii învățătoresci din formata, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt: 1. În bani 600 cor., 2. Despăgubirea de pașune după 3 capete vite, cu 35 cor. 3. Uzufuctul a 1/4 intravilan în preț de 40 cor. 4. Pentru participare la conferințe 20 cor. 5. Scripturistica 10 cor. 6. Venitele cantonale circa 40 cor. 7. Locuința în natura constând din 2 chilii și caină; apoi grajd și intravilan. 8. Întregirea salariului dela stat.

Alesul va fi îndatorat a prevedea cantoratul în-și afară de biserică; apoi a ceda jumătate din podul școlii, comunei bisericesti pentru fondul de bucate.

Petițiunile pentru acest post, — ajustate cu documentele necesare — sunt a se adresa comitetului par. din Iermata și a se nainta Preaon. Oficiu ppresc gr. or. rom. al Iernolei (Borosjenő), având reflectanți a se prezenta, în termenul concursual, în s. biserică din Iermata, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comit. par. din Iermata, ținută la 27 Noemvrie (10 Decemvrie) 1919.

Ioan Mega m. p., preș. com. par. Onuf Bupte m. p., not. com. par.

În conțelegere cu: Ioan Georgia m. p., ppresbiter insp. de școale conf.

2-3

Pentru deplinirea postului de învățător la școala confesională ortodoxă română din Lalașinț, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele sunt: 1. Salar anual eiectat pe credincioșii comunei Lalașinț 1000 cor. 2. Locuință cu 2 odăi în natură, culină și snpraedificatele împreună cu o grădină de 1200 st. □ dela comuna bisericescă computeate în 200 cor. 3. 4 jugh. și 400 st. □ pământ arător competența cantorală în preț de 220 cor. 4. Scripturistica 30 cor. 5. Diurne și spese de călătorie la conferința învățătorescă din cultul comunei 50 cor. 6. Re-

lutul de lemne în bani gata din cultul comunei 500 cor. din care se va încălzi și școala, adică: 250 cor. pentru învățător și 250 cor. pentru școală. Suma totală a tuturor emolumentelor face 2000 cor. Învățătorul va avea să conducă elevii școlii în toată Dumineca și sârbătoarea la biserică, să conducă strănile, să instruiască elevii în cântările bisericești, întrucât va ști conduce și cor, va fi preferit.

Întregirea salariului dela suma fundamentală în sus se va cere dela stat, pentru care comuna bisericească nu garantează.

De servitorul școlii se îngrijește comuna bisericească în rândul servitorilor comunali pe Nrul casei, având un salariu anual de 64 cor.

Recursele ajustate cu toate actele necesare adresate comitetului parohial din Lalașinț se vor înainta oficiului protopopesc gr. or. rom. din Lipova în termenul fixat, iar reflectanții au să se prezintă în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. Biserică din Lalașinț pentru a-și arăta desteritatea în cele cantonale.

Din ședința comitetului parohial din Lalașinț ținută la 31 Octombrie (13 Noembrie) 1919.

Ioan Hadan, președ. com. par. Ștefan Mihailovici, not. com. par.

În conțelegere cu Fabriciu Manuila protopresbiter, inspector de școle.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului de paroh dela parohia de clasa primă din Macea, devenită vacantă în urma abdicării fostului preot Aurel Ciorgariu, la ordinul Ven. Consistor de sub Nr. 1095/1919, din oficiu se scrie concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala”.

Beneficiul de paroh e următorul: 1. Una sesiune parohială. 2. Dreptul de pășunat aparținător sesiei par. 3. Birul și stolele legale. 4. Congrua pentru care parohia nu garantează.

Alesul e îndatorat: a) suporta toate dările după beneficiul său, și a catehiza la toate școlile din comună fără drept de remunerație dela parohie.

Parohia fiind de clasa primă dela recurenți se cere cvalificația prescrisă în concluzul Sinodului eparhial sub Nr. 84/1910.

Recursele ajustate cu documentele necesare, și cu atestat despre serviciul de până acum, sunt a se înainta în termenul concursului protopopului concernent în Chișineu (Kisjenö) județul Arad.

Recurenții, având în vedere § 33 din Regl. par., și pe lângă prealabila încredințare a protopopului concernent, căruia au întâi ai dovedi că întrunesc toate condițiile din concurs, iar cei din altă dieceză, că au și consimțământul Consistorului diecezan, vor avea a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Macea, spre a-și arăta destoinicia în rituale, oratorie și cântarea bis.

Chișineu la 21 Dec. v. 1919.

Dr. Dimitrie Barbu m. p. protolereu.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala confesională gr. ort. rom. a II-a din Timișoara-Mehala se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala” pe lângă salariul următor:

1. Salariu fundamental în bani gata 1200 coroane și cortel în natură dela comuna bisericească, iar întregirea salariului dela stat.

2. Pentru competența de grădina 20 cor. relut.

3. Pentru conferințe 20 cor. când participă.

4. Pentru scripturistica 10 coroane.

Alesul va fi îndatorat pe speșele sale proprii a îngriji de curățenia locuinței sale învățătoresci în partea din lăuntru, iar curățenia în partea din afară și eventualele reparaturi, cari prin folosința naturală provin cad în sarcina susținătorului de școală. Alesul va fi îndatorat a conduce și ținea și cantoralul în biserică fără altă remunerație precum și a ținea cu elevii sei și cei de confesiunea noastră dela școlile de stat din loc în toată Dumineca și Sârbătoarea înainte de sfta Liturgie exortări religioase și să-i instruiască în cântările bisericești. Dela recurenți se cere cvalificația învățătorescă prescrisă de lege.

Recurenții sunt avertisți, că recursurile lor instruite cu documentele reclamate de condiții-

nile acestui concurs adresate comitetului parohial în Timișoara-Mehala să le subștearnă în termenul prescris Prea Onoratului Domn protopresbiter Ioan Oprea în Timișoara-Fabric, precum și a se prezenta pe timpul publicat în vre-o Duminecă ori Sârbătoare în sfta biserică d'aici pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic și pentru a se arăta și poporului.

Din ședința comitetului parohial gr. ort. român din Timișoara-Mehala, ținută la 1/14 Septembrie 1919.

Sava Curule m. p., președintele comitetului par. Moise Doboșan iun. m. p., notarul comitetului par.

În conțelegere cu: Ioan Oprea m. p., protopresbiter tractual.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei de cl. I. Moroda, în conformitate cu rezoluțiunea consistorială Nr. 2512/919, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt: 1. Uzufuctul grădinei și sesiunii parohiale. 2. Uzufuctul (1) unui jugh. 800 st. □ pământ extravilan din averea Br. Sina, ca recompensare pentru bir. 3. Stolele legale. 4. Întregirea venitului dela stat, pentru care comuna bisericească nu poate garanta casă parohială nu este; dările publice le va solvi alesul.

Concurenții din altă dieceză au să dovedească că au consentimentul Consistorului și respective a Episcopului diecezan.

Intrucât nu ar recurge nici un concurent cu cvalificațiunea de cl. I., se admit în mod excepțional și concurenți de cl. II.

Reflectanții la această parohie sunt poștiți ca recursurile ajustate conform Regulamentului și adresate comitetului par. din Moroda, să le subștearnă Oficiului protopresbiterial gr. ort. rom. din Ienopolea (Boroșineu), având până la termenul regulamentar a se prezenta în s. biserică din Moroda, spre a-și arăta desteritatea în scele rituale și în oratorie.

Din ședința comitetului par. din Moroda ținută la 10/23 Noembrie 1919.

Ioan Moga m. p. președinte adhoc. Dimitru Mihulin m. p. notar adhoc.

În conțelegere cu: Ioan Georgia m. p. protopresbiter.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci dela școala confesională gr. ort. rom. din Mănerău, protopresbiteratul ienopoliei, să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Venitele sunt: a) În bani gata din cassa cultului 534 cor. b) Bani de lemne 120 cor. c) venit cantonale 16 cor. d) Locuință cu 2 odăi, caină, cămară, și grădina dela locuința învățătorului cca 800 st. □ e) Pentru scripturistica 20 cor. f) Participarea la adunarea generală și conferință 40 cor. și întregirea salariului dela stat. Încălzirea salei de învățământ, cade în sarcina comunei bis.

Venitul total dela confesiune dă suma de 670 cor. Învățătorul de mai înainte a avut dela stat toate gradațiile și adausele.

Alesul va trebui să provadă cantoralul la toate serviciile d-zești, să instruiască elevii în cântările bisericești, și va avea să cânte cu ei la serviciile sfintei liturgii în toate duminicile și sârbătorile.

Recursele ajustate cu toate actele necesare, adresate comitetului par. din Mănerău, să vor înainta la oficiul ppsc gr. ort. rom. al Ienopolei (Boroșjenö) în termenul fixat iar reflectanții vor avea să se prezinte în vre-o Duminecă în sf. Biserică din Mănerău pentru a-și arăta desteritatea în cele cantonale.

Din ședința comitetului par. din Mănerău ținută la 24 Noembrie (7 Decembrie) 1919.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Ioan Georgia m. p. protopresbiter insp. de școle conf.

—□— 3—3

BIBLIOGRAFII.

A apărut: Calendarul diecezan din Arad anul 1920. Conține cronologia pe anul 1920 bătore și alte zile schimbăcioase, posturile, legări de post, parastasele oficioase, sârbnaționale, zilele de repaus la judecătoria, timpurile, partea calendaristică și o parte în instructivă și variată cu poezii și proză din unor scriitor distinși. Prețul unui exemplar Prin poștă, în lipsă de circulație, nu se expedă. Se poate cumpăra, însă numai în bani gata, (comision nu putem servi), în diecezană din Arad, strada M. Eminescu (Ferencz) Nr. 35.

Predici pentru toate Duminecele de an și alte ocaziuni. Acesta e titlul unui de 74 predici, scris de diaconul Dr. Ghe Comșa din Sibiu și preotul Gheorghe Maidă Vingard. Volumul are 329 pagini și a acum de curând în tipografia diecezană din cu aprobarea Consistorului arhidiecezan din

Conține predici scurte, cari au să înlesnească chemarea învățătorescă a țimii noastre. Tratarea unitară a materiei, țimea exemplilor aduse și limba înțeleasă toți, fac posibil ca și preoții ocupați mă greu cu ale economiei, după o cetire a să-și poată îndeplini chemarea predica Cartea aceasta va contribui la edificarea tească a credincioșilor noștri, pentru cari rica noastră dreptmăritoare a răsăritului va să rămână tot pe planul întâi.

Numai prin predică își va putea su preotul român vaza și rolul din trecut. când războiul ne-a pus biserică la grele cări, trebuie să arătăm, că privirile mater au să se îndrepte spre cele netrecătoare. Pier duce la scopul acesta. De aceea recoma acest volum în atențiunea preoșimii și înv rimii noastre, mai ales, că adevărurile într'insul nu sunt privite prin prisma răsbole ci sunt expuse cu raport la stări liniștite din războiu s'au scos învățăminte.

Volumul se vinde la Librăria diecezan Arad, precum și la toate librăriile din țară prețul de 15 cor. plus 80 fil. porto.

Dr. Cornelia Moga fost asist la clinic de interne din Budapesta, aduce la cunoștință publică că s'a strămutat la Arad, în Seminarului Nr. 1/b, unde ordonează zilnic boale interne și de nervi. Totodată des laborator pentru cercetări chimice, bacteriologice și laborator Röntgen.

Aviz.

Prin aceasta aducem la cunoștința publică, că

Croitoria Diecezană

(Strada Eminescu Nr. 35) și-a rein put activitatea.

Primește

pentru renovare, transformare, întoc cere: haine civile și îmbrăcăminte pr țești. Confectionează: haine civile ornate bisericești, prapori, steaguri epitafe, perdele, măsaie etc. etc. prompt și pe lângă prețuri convenabile Cu stimă:

Librăria Diecezană, Arad

Cenzurat: Alexandru T. Stamatiad

Reactor responsabil: Dr. Teodor Botiș, profes